

ИЗ КЊИГА И ЧАСОПИСА

НАЈНОВИЈА МЕТОДА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПРИ УПОТРЕБИ ЛОГАРИТМАРА од г. инж. арх. Игњата Маркштајна, професора Државне средње техничке школе у Београду. Издање пишчево, 30 страна формат $\frac{1}{8}$, цена 12 дин.

У овој књижици писац износи једну врло једноставну методу како се са сигурношћу може одредити место десетној запети у резултату срачунатом логаритмаром. Писац оставља и даље за просте случајеве рачунања да се величина резултата одрђеује на памет. За компликоване случајеве, нарочито за рачунање десетним разломцима као и за сложене рачунске операције даје лак и брз начин да се одреди колико ће целих места бити у резултату. Као што је познато опасније су грешке у одређивању запета него у одређивању последње цифре, коју можемо добити на логаритмару.

Метода се састоји у главном у овоме: бројевима са којим оперишемо помера се привремено десетна запета тако да се рачунска операција (множење, дељење, кореновање, степеновање) сведе на рад са једноцифреним бројевима (једно цело место) а кад је са тако промењеним бројевима операција извршена, врши се исправка у резултату тј. помера запета на своје право место. Најлепша особина методе је што је поступак аналог за све врсте рачунских радњи, те се лако може запамтити. Поступак за сваку операцију је лепо објашњен и поткрепљен са по пет примера разне врсте.

Овом књигом је попуњена осетно литература о логаритмару, која је врло оскудна.

Инж. Милан П. Дражић
доцент Универзитета у Београду

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛНИКА

о подели делокруга појединих струка овлашћених инжењера
М.г.бр. 43007 од 12 октобра 1938
(„Службене новине” бр. 234—LXX од 13 октобра 1938)

На основу § 2 и 121 Закона о овлашћеним инжењерима по саслушању Савеза инжењерских комора, а у споразуму са Министром пољопривреде, шума и рудника, трговине и индустрије и финансија, Министар грађевина прописао је следећи Правилник о подели делокруга појединих струка овлашћених инжењера:

Опште одредбе

Члан 1

Овлашћени инжењери појединих струка, када стекну овлашћење за обављање инжењерске праксе по Закону о овлашћеним инжењерима, могу обављати све послове своје струке а у границама делокруга означеног за поједине струке у овоме Правилнику.

Члан 2

Рад овлашћеног инжењера који према прописима овог Правилника не спада у делокруг струке за коју има овлашћење сматраће се као бесправан рад. Према таквом раду имају се сходно применити прописи §§ 37 и 38 Закона о овлашћеним инжењерима.

Члан 3

Кад један технички рад ма које врсте спада према означеном делокругу у овоме Правилнику, у више струка, мора се обезбедити сарадња овлашћених инжењера свих одговарајућих струка.

У таквим случајевима преузимање дотичног рада у целости припада првенствено овлашћеном инжењеру оне струке у коју овај рад претежно спада, а њему припада и право избора сарадника осталих струка.

Делокруг појединих струка

Члан 4

Овлашћени инжењери појединих струка имају право на све врсте пословања из §§ 15 и 16 Закона о овлашћеним инжењерима у колико се оно односи на радове који према ниже наведеним одредбама овог Правилника спадају у делокруг њихове струке.

Члан 5

У делокруг овлашћених инжењера грађевинске струке спадају следећи радови:

10) хоризонтална и висинска снимања и премеравања која служе само за техничке сврхе у радовима свих инжењерских струка;

Члан 6

У делокруг овлашћених инжењера за архитектуру спадају следећи радови:

5) висинска и хоризонтална снимања и премеравања градилишта када с епојављују као помоћни у радовима архитектонске струке.

Члан 7

У делокруг овлашћених културнотехничких инжењера спадају следећи послови:

1) водограђевине: техничке мелиорације, регулација и каналисање река, грађевински радови код уређења бујица, снабдевање водом канализација и асанација насеља, грађење пловних канала; речна и морска пристаништа; искоришћавање водних снага (грађевински радови); вештачки рибњаци и језера;

2) путеви свију врста са свима путним објектима изузев модерних коловоза и сталних мостова преко 20 м. распона;

3) железнице свих врста са објектима грађевинске природе изузев сталних мостова преко 20 м. распона и тунела; жичане и висеће железнице; железничке споредне зграде, водостанице;

4) испитивање механичких и физичких својстава земљишта; фундирања; бушења и геолошка испитивања земљишта и хидротехничке сврхе;

5) испитивање (изузев хемијског) грађевинског материјала;

6) хоризонтална и висинска снимања и премеравања која служе само за техничке сврхе у радовима свих инжењерских струка.

Члан 8

У делокруг овлашћених геодетско-културно техничких инжењера спадају следећи радови:

1) хоризонтална и висинска снимања и премеравања у колико је то потребно за израду пројеката, давања стручних мишљења или извођење у свима подручјима инжењерских струка у оним случајевима када ови радови треба уједно да удоволе и чл. 4 Закона о катастру земљишта тј. да могу служити и за катастарске циљеве као и за земљишно-књижне сврхе у смислу одредбе § 1 ст. (1) под а) Закона о земљишно књижним деобама, отписима и приписима, а исто тако у свим случајевима кад ови радови служе у друге техничке сврхе;

2) геодетско-технички радови код аграрних операција (парцелације) и комасације пољопривредних земљишта, деобе земљишних заједница и слично уз претходну процену од стране овлашћеног шумар-

ског инжењера с обзиром на односне вредности између дрвне масе и земљишта); парцелације и комасације градилишта са пројектовањем комуникација по утврђеном регулационом плану; израда пројекта и уређајних основа за насеља до 20.000 становника изузимајући градове и важнија туристичка места без обзира на број становника; сви геодетски радови потребни за извођење пројеката регулације, са обележавањем регулаторне основе и израдом елабората експропријације и апропријације;

3) фотограметријски и картографски радови са израдом карата; 4) јавна вештачења за питање премера, облике и површине земљишта као и доказне моћи ситуационих планова и операта у смислу § 447 Закона о судском поступку у грађанским парницама од 23 јула 1929 године;

5) геодетско-геометарски радови који служе у катастарске, земљишно-књижне или које друге јавне сврхе као: триангулација, нивелман, детаљни премер, реамбулација, констатоване узурпација, обележавање парцела, воспостављање међних линија, геодетско-технички радови у области израде и одржавање катастра у сврху уређења властичких и поседовних односа на земљишту.

Овлашћени геодетско-културни технички инжењери спадају међу лица наведена у § 1 став 1 под а) Закона о земљишно-књижним деобама, отписима и приписима од 31 децембра 1930 која су овлашћена за израду ситуационих (деобних) планова на основу којих се врше деобе земљишта по прописима који о томе постоје, и могу радити у ту сврху све јавно геодетско-геометарске послове.

6) водограђевине: техничке мелиорације, регулација и канализација река, грађевински радови при уређењу бујица; снабдевање водом, канализација и асанација насеља, вештачки рибањци и језера;

7) путеви и железнице мање важности са мањим објектима и уређајима грађевинске природе;

8) земљани радови, тунели и поткопи за водограђевине, вађење камена, шљунка и песка за културно-техничке сврхе;

9) испитивање механичких и физичких својстава земљишта, фундариња, бушења, и геолошка испитивања земљишта у културно-техничке сврхе;

10) испитивање (изузев хемијског) грађевинског материјала.

Члан 12

У делокруг овлашћених инжењера агронома спадају следећи радови:

10. земљомерски радови у вези са израдом пољопривредних планова и програма.

Члан 13

(¹) У делокруг овлашћених рударских инжењера спадају следећи радови:

3. хоризонтална и висинска снимања и премеравања терена и надземних као и свих подземних рударских радова; планови повластица, њихова ограничења и разграничења под земљом и над земљом; планови извршених рударских радова и пројеката рударских радова, основни и годишњи план рада;

(²) У делокруг овлашћених рударско-механичких инжењера спадају следећи радови:

1) рударска мерења и израда нацрта у рударске сврхе, подразумевајући и радове експлоатације који не потпадају под рударски закон и Уредбу о течном гориву али се врше подземно или надземно на рударски начин;

2) хоризонтална и висинска снимања и премеравања терена и надземних као и свих подземних рударских радова; планови повла-

стица; ограничења и разграничења повластица како на земљи тако и под земљом; израда нацрта извршених рударских радова и пројеката рударских радова; нацрти за основни и годишњи план рада; давање правца и надзор у том погледу код извршења подземних радова;

3) калкулације из области свих рударских мерења; стручна мишљења и елаборати у рударско-мерачким питањима како за странке тако и за рударске, судске и друге власти;

Члан 15

У делокругу овлашћених шумарских инжењера спадају следећи радови:

2) привредни планови (господарске основе); привремени привредни планови (привредни програми); инвентари шума са сечним редом; уређење сувата и шумских пашњака, ревизија привредних планова, дрвосечни и узгојни предлози, експлоатација шума уопште, одводњавање, канализације и мелиорација шумских земљишта, уређење бујица, уређење ловишта и риболова;

3) хоризантална и висинска снимања и премеравања терена која служе за грађевинске и техничке радове у вези са пошумљавањем и паркирањем, уређењем и експлоатацијом, проценама, ограничењем, деобом и арондацијом шума и шумских земљишта, уређењем сувата и шумских пашњака, излучивањем голети, одводњавањем, канализацијом и мелиорацијом шумских земљишта, уређењем бујица и уређењем ловишта и риболова;

16

У делокруг овлашћених геодетских инжењера спадају следећи радови:

1) хоризонтална и висинска снимања и премеравања у колико је то потребно за израду пројеката давање стручних мишљења или извођење у свима подручјима инжењерских струка у оним случајевима када ови радови треба уједно да удовоље и члану 4 Закона о катастру земљишта т. ј. да могу служити и за катастарске циљеве као и за земљишно-књижне сврхе у смислу одредбе § 1 ст. (1) под а) Закона о земљишно-књижним деобама, отписима и приписима, а исто тако у свим случајевима кад ови радови служе у друге техничке сврхе;

2) геодетско-технички радови код аграрних операција (парцелације и комасације пољопривредних земљишта деобе земљишних заједница и сл. уз претходну процену од стране овлашћеног шумарског инжењера с обзиром на однос вредности између дрвне масе и земљишта); парцелације и комасације градилишта са пројектовањем комуникација по утврђеном регулационом плану; израда пројеката и уређајних основа за насеља до 20.000 становника изузимајући градове и важнија туристичка места без обзира на број становника; сви геодетски радови потребни за извођење пројеката регулације, са обележавањем регулаторне основе и израдом елабората експлоатације и апропријације;

3) фотограметријски и картографски радови са израдом карата;

4) јавна вештачења за питање премера, облика и површине земљишта као и доказне моћи ситуационих планова и операта у смислу § 147 Закона о судском поступку у грађевинским парницама од 13 јула 1929 године;

5) геодетско-геометарски радови који служе у катастарске, земљишнокњижне или које друге јавне сврхе као: триангулација, нивелман, детаљан премер, реамбулација, констатовање узурпација, обележавање парцела, воспостављање међних линија, геодетско-технички радови у области израде и одржавања катастра и у сврху уређења власничких и поседовних односа на земљишта.

Овлашћени инжењери геодети спадају међу лица наведена у § 1 ст. 1 а) Закона о земљишно-књижним деобама, отписима и припи-

сима од 31 децембра 1930 која су овлашћена за израду ситуационих (деобних) планова, на основу којих се врше деобе земљишта по прописима који о томе постоје, и могу радити у ту сврху све јавне геодетско-геометарске послове.

Члан 17

У погледу радова који према предњој подели спадају у делокруг више струка, има се сматрати да такав рад могу самостално обављати инжењери свих односних струка.

Члан 18

Делокруг означен овим Правилником за поједине струке не утиче на стечена права овлашћених инжењера и других лица призната Законом о овлашћеним инжењерима.

Члан 19

Министар грађевина у споразуму са надлежним министрима, а по саслушању Савеза инжењерских комора, надлежан је за измене и допуне као и за тумачења овог Правилника и за издавање потребних објашњења у погледу поделе рада међу појединим струкама овлашћених инжењера.

Члан 20

У колико је код делокруга појединих струка предвиђен какав „једноставан“ рад из друге које струке, сматраће да се овлашћење односи само на мање послове те врсте а највише до границе искључивог делокруга овлашћених инжењера дотичне струке.

Члан 21

Делокруг лица из § 3 ст. 2 и 3 и § 119 Закона о овлашћеним инжењерима одговара у свему делокругу овлашћених инжењера дотичне струке по овом Правилнику.

Члан 22

Овлашћени инжењери грађевинске и културнотехничке струке, који поред овлашћења за своју струку имају и овлашћење Министра финансија по § 9 тач. 5 Закона о овлашћеним инжењерима или који су то овлашћење добили на основу Уредбе Министарства финансија бр. 1100/V од 15 јануара 1932 год. или на основу ранијих прописа признатих Уредбом, — могу обављати све јавне геодетско-геометарске радове за израду ситуационих (деобних) планова у смислу § 1 ст. (1) под а) Закона о земљишнокрњижним деобама, отписима и приписима, као и оне геодетске радове који су у вези са пројектовањем, давањем стручних мишљења и извођењем у области своје струке, с тим да ти радови могу служити за катастарске сврхе у смислу чл. 4 Закона о катастру земљишта као и у земљишнокрњижне сврхе.

Члан 23

Овај Правилник ступа у живот и добија обавезну снагу обнародовањем у „Службеним новинама“.

ПРАВИЛНИК

о полагању стручног испита за овлашћене инжењере геодете, са одредбама о испиту за обављање јавне геодетско-геометарске праксе инжењера: грађевинских, културно-техничких, геодетских и геодетско-културно-техничких.

Бр. 37600-V од 11 октобра 1938.

(„Службене новине“ бр. 244—LXXII од 25 октобра 1938).

На основу става (4) §-а 6 у вези са §-ом 9 тач. 5 Закона о овлашћеним инжењерима а по саслушању Савеза инжењерских комора Краљевине Југославије Министар финансија прописао је следећи Правилник о полагању стручног испита за овлашћене инжењере геодете, са одредбама о испиту за обављање јавне геодетско-геометарске пра-

ксе инжењера: грађевинских, културно-техничких, геодетских и геодетско-културно-техничких:

Врсте испита

Члан 1. У Министарству финансија — Одељењу катастра и државних добара — полагају се:

1) испит за овлашћене инжењере геодете (§ 2 став (1) тач. 12 Закона о овлашћеним инжењерима);

2) испит за обављање јавне геодетско-геометарске праксе инжењера грађевинских и културно-техничких; и

3) испит оних инжењера геодета и инжењера геодетско-културно-техничких који немају овлашћење за обављање инжењерске праксе своје струке а желе се бавити јавном геодетскогеометарском праксом.

Члан 2. Испит из тач. 1) члан 1 полаже се по прописима овога правилника, а испит из тач. 2) и 3) члана 1 полагају инжењери по прописима који важе за полагање испита геометара ради стицања услова за овлашћење обављања јавне геодетско-геометарске праксе.

Циљ полагања испита

Члан 3. (1) Испит по прописима овога правилника полаже се ради стицања услова из §-а 3 став (1) под 4) Закона о овлашћеним инжењерима за добијање овлашћења обављања инжењерске праксе струке инжењера геодета.

(2) Овим се испитом оцењује способност кандидата за самостално и одговорно обављање инжењерске праксе поменуте струке. Према томе кандидати треба да покажу спремност за примену свог теоријског знања и искуство стечено после двогодишњег практичног рада као и потребно познавање законских прописа.

Право на полагање испита

Члан 4. (1) Право на полагање испита за обављање инжењерске праксе по овом правилнику имају лица која испуњују следеће услове:

1) да су у земљи или у иностранству свршила одговарајући факултет или коју високу техничку школу у рангу факултета и добила диплому инжењера геодета, односно да су, до ступања на снагу Закона о овлашћеним инжењерима од 13 октобра 1937, свршила геодетски отсек (течај) са завршним испитом на високој техничкој школи или универзитету (§ 3 став (2) Закона);

2) да су држављани Краљевине Југославије; и

3) да су по положеном дипломском испиту провели најмање две пуне године на пракси у државној или самоуправној служби, код овлашћених лица или код предузећа, на пословима своје струке, радећи најмање једну годину на терену.

(2) Кандидат на дан пријаве за полагање испита по члану 11 овога Правилника мора имати навршене две године практичног рада. Време проведено на одслужењу кадровског рока и на вежби у војсци или на отсуству због болести, лечења, одмора и другог, дужем од месец дана не узима се у обзир при утврђивању трајања практичног рада.

Начин полагања испита

Члан 5. (1) Кандидати полагају писмени и усмени испит.

(2) Писмени испит састоји се из домаће обраде задатка а евентуално и рада под контролом према члану 19 Правилника.

(3) Кандидати могу добити задатак по свом избору из групе геодетских предмета, или из аграрних операција, или из уређења и регулације насеља.

(4) Обрада постављеног задатка мора обухватити: израду рачунског елабората, скица, планова и операта; техничког извештаја предмета, анализе цена и предрачуна уколико долазе у обзир; општих и

техничких услова за извршење радова обзиром на техничке и законске прописе.

(⁵) Усмени испит састоји се из одбране домаћег рада и одговора на питања из стручних предмета, техничке и опште администрације по програму предвиђеном у члану 6 Правилника.

(⁶) Питања имају бити тако постављена да кандидат сам покаже практичну спрему за своју струку.

Програм испита

Члан 6

А. Стручни део

- 1) Нижа геодезија;
- 2) Виша геодезија и премер држава;
- 3) Аграрне операције (комасације и парцелације пољопривредних земљишта, деобе земљишних заједница и сл.);
- 4) Уређење и регулација насеља са комасацијом и парцеларијом градилишта;
- 5) Техничко трасирање и обележавање трасе путева, железница, градских улица, канала и пловних канала.

Б. Техничка и општа администрација и закони

- 1) Устав Кдаљевине Југославије;
- 2) Закон о уређењу врховне државне управе;
- 3) Закон о називу и подели Краљевине на управна подручја;
- 4) Закон о општем управном поступку;
- 5) Закон о банској управи;
- 6) Закон о Главној контроли;
- 7) Закон о Државном савету и управним судовима;
- 8) Закон о чиновницима;
- 9) Закон о Државном рачуноводству и Правилник о његовом извршењу;
- 10) Опште одредбе Закона о непосредним порезима и одредбе тога Закона о земљарини;
- 11) Закон о катастру земљишта са Правилницима уз тај Закон и то: Правилници о катастарском премеравању I, II, III, IV и V део и Катастарски правилници VI део I и II одељак и VII део I и II одељак, као и евентуално накнадно прописани катастарски правилници уз тај Закон;
- 12) Законски и правилнички прописи о земљишним књигама и то: Закон о земљишним књигама; Закон о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању земљишних књига; Правилник о вођењу земљишних књига;
- 13) Закон о земљишнокњижним деобама, отписима и приписима;
- 14) Законски прописи о комасацији пољопривредних земљишта и законски прописи о земљишним заједницама и задругама;
- 15) Закон о ликвидацији аграрне реформе на великим поседима са Правилником о техничким радовима за извршење тог Закона, као и остали законски прописи о уређењу и ликвидацији аграрних односа у разним подручјима државе;
- 16) Закон о издавању тапија;
- 17) Закон о државним путовима;
- 18) Закон о недржавним путовима;
- 19) Закон о водама и њиховој употреби;
- 20) Закон о оснивању водних задруга;
- 21) Законски прописи о експропријацији;
- 22) Грађевински закон;
- 23) Закон о радњама;
- 24) Закон о осигурању радника;
- 25) Закон о заштити радника;

26) Закон о овлашћеним инжењерима и Правилници који су донети на основу овог закона;

27) Уредба министра финансија бр. 1100—V од 22 јануара 1932 о овлашћењу за извођење јавних геодетско-геометарских радова и о условима стицања тога овлашћења;

28) Уредба о изради катастра путем приватних предузећа Мин. фин. Г. Д.К.Бр. 95420—1929;

29) Правилник за извршење грађевинских радова у режији;

30) Правилник о колаудовању и суперколаудовању грађевинских послова;

31) Правилник за израду регулационих планова („Службене новине“ бр. 152/1932);

32) Општа упутства за израду Уредбе о извођењу регулационог плана и Грађевинског правилника („Службене новине“ бр. 179—1932);

33) Вођење деловодних протокола, регистара и контролника, инвентара и осталих списа и књига у техничкој администрацији;

34) Састављање протокола лицитације, ситуација, протокола о колаудовању и суперколаудовању радова, рачуна вишка и мањка, окончаног рачуна и уступног писма.

За наведено под 1) до закључно 8) и под 23) овога члана кандидати су дужни познавати само основне одредбе.

Испитна комисија

Члан 7. (1) Испит се полаже у Министарству финансија пред комисијом коју именује министар финансија на три године. Истом одлуком одређује се и претседник и секретар испитне комисије, као и њихови заменици.

(2) По указаној потреби министар финансија може испитну комисију допунити или поједине чланове или заменике новим пре истека рокa из става (1).

(3) Комисија држи своје седнице у Министарству финансија. Седнице су пленарне.

(4) Комисију сачињавају:

1) Начелник Одељења катастра и државних добара Министарства финансија као претседник;

2) Два члана за стручни део из редова виших чиновника Министарства финансија или других ресора, а по потреби из редова професора универзитета;

3) Два члана за општу и техничку администрацију и законе из редова виших чиновника Министарства финансија или других ресора;

4) Једнога члана овлашћеног инжењера који се за ту струку именује по предлогу Савеза инжењерских комора.

(5) По напред одређеном распореду постављају се и заменици.

(6) Комисија решава већином гласова. При једнакој подели гласова примљен је предлог за кога је гласао претседник.

Дужности претседника испитне комисије

Члан 8. Дужности су претседника:

1) да сазива седнице комисије и истима председава;

2) да врши распоред полагања испита;

3) да врши распоред чланова комисије:

а) за састав задатака за домаће радове;

б) за преглед и оцену домаћих радова;

в) за испитивање кандидата како из стручних предмета тако из техничке и опште администрације;

г) за случај примене члана 19 овог правилника;

4) да председава полагању усмених испита кандидата;

5) да потписује административна акта, одлуке и саопштења испитне комисије кандидатима;

6) да издаје налоге за утрошак новца примљеног од испитних такса по члану 30 овога правилника.

Дужности чланова испитне комисије

Члан 9. Чланови испитне комисије су дужни:

- 1) да присуствују седницама испитне комисије;
- 2) да дају своја мишљења по предметима које претседник комисије изнесе на решавање;
- 3) да по распореду претседника а у остављеном року саставе задатке за домаће радове кандидата;
- 4) да прегледају и оцене домаће радове кандидата и по истима поднесу свој извештај испитној комисији;
- 5) да по распореду претседника присуствују за одређено време испиту за случај примене чл. 19 овога правилника;
- 6) да испитају и оцене кандидате.

Дужности секретара испитне комисије

Члан 10. Секретар је дужан:

- 1) да отправља администрацију и потписује акта и саопштења кандидатима, за које га овласти претседник;
- 2) да до рока предвиђеног чланом 11 Правилника прима пријаве кандидата за полагање испита и да се стара да саопштења кандидатима предвиђена члановима 12 и 17 овога правилника буду о року извршена;
- 3) да о року предвиђеном чланом 13 овога правилника достави кандидатима задатак за домаћи рад;
- 4) да у року предвиђеном чланом 15 овога правилника прима радове кандидата и исте доставља члановима испитне комисије на преглед и оцену;
- 5) да спрема извештаје по члану 25 овога правилника;
- 6) да води књигу кандидата за полагање испита;
- 7) да води записник седница испитне комисије и записник о полагању испита према члану 24 овога правилника;
- 8) да води благајну и извршује исплате по налогу претседника комисије.

За отправљање административних послова секретару помаже чиновник, кога по предлогу секретара испитне комисије одреди начелник Одељења катастра и државних добара Министарства финансија.

Пријаве за полагање испита и време полагања

Члан 11. (1) Пријаву за полагање испита кандидати подносе писмено Министарству финансија Одељењу катастра и државних добара најдаље до 1 новембра за наредни пролетњи рок, односно најдаље до 1 априла за наредни јесењи рок. Кандидат у пријави мора означити своју тачну адресу као и надлештво односно установу преко које ће му се саопштавати одлуке испитне комисије. Пријава мора бити прописно таксирана.

(2) Уз пријаву сваки кандидат мора приложити:

- 1) Диплому односно доказ о положеном испиту према члану 4 тач. 1 овога правилника, ако је диплома издата од иностраног факултета или техничке школе у рангу техничког факултета мора бити приложен и доказ о нострификацији.
- 2) Уверење о двогодишњем практичном раду по члану 4 овога правилника издато од надлежне инжењерске коморе;
- 3) Уверење о држављанству;
- 4) Својеручно написан кратак опис живота и свих извршених практичних радова.

(3) Диплома односно доказ о положеном испиту са уверењем о нострификацији, уверење о двогодишњем практичном раду и уве-

рење о држављанству имају се поднети у препису овереном од надлежних власти. Ова документа задржавају се за архиву Министарства финансија.

(4) Датум предаје пријаве на пошти односно датум поштанског жига сматра се као дан пријема пријаве у Министарству финансија.

(5) Пријаве за испит, које не буду снабдевене наведеним документима као и пријаве примљене после одређеног рока неће се узимати у поступак.

(6) Усмени испити полагају се у пролетњем или јесенском року. У пролетњем року испити почињу најраније 1 јуна, а у јесењем најраније 1 новембра и трају до свршетка испитивања свих кандидата пријављених за тај рок.

(7) Пријаве за усмени испит у случају из ст. (5) члана 22 овога правилника могу се поднети најдаље до 15 априла за пролетњи, или најдаље до 15 септембра за јесенски испитни рок.

Одлука о одобрењу полагања испита

Члан 12. (1) Пријаве за полагање испита Министарство финансија доставиће испитној комисији. Комисија ће прегледати пријаве и кандидатима, који буду испуњавали услове чланова 4 и 11 овога правилника одобрити полагање испита.

(2) Одлука испитне комисије саопштиће се кандидатима писмено најдаље до 20 новембра односно 20 априла.

(3) Кандидат коме полагање испита буде одобрено дужан је по примљеном саопштењу, а најдаље до 1 децембра односно 1 маја уплатити испитну таксу по члану 30 овога правилника. У противном кандидату се неће предати задатак и његова пријава сматра се беспредметном.

(4) Кандидати који понављају само усмени испит према ставу (5) члана 22 овог правилника дужни су уплатити испитну таксу од 660 динара најдаље до 15 априла за пролетњи, односно до 15 септембра за јесењи рок.

Пријем задатака за домаћи рад

Члан 13. (1) Кандидату, коме испитна комисија одобри полагање испита, доставиће се задатак за домаћи рад у оригиналу и запечаћеном завоју најдаље до 1 јануара, односно 1 јуна ако кандидат испуни услов последњег става члана 12 овог правилника. Концепт задатка чува се у архиви испитне комисије.

(2) Пријем задатка кандидат мора потврдити на спроводном акту.

Обрада задатка и јемство

Члан 14. Кандидат је дужан самостално обрадити задатак и домаћи рад потврдити изјавом: „Јамчим својом чашћу да сам овај рад самостално израдио“, па изјаву потписати.

Предаја домаћег рада. Продужење рока предаје

Члан 15. (1) Домаћи рад са оригиналним задатком кандидат ће предати испитној комисији или исти послати поштом преко Министарства финансија, Одељењу катастра и државних добара, за испитну комисију најдаље до 15 априла, односно 15 септембра. После овога рока радови се неће примати, а радови примљени поштом неће се узимати у оцену.

(2) Датум предаје рада на пошти, односно датум поштанског жига сматра се као дан пријема рада у Министарству финансија.

(3) Изузетно може се кандидату, који из оправданих разлога буде спречен да задатак преда у одређеном року, допустити продужење и то највише за још 15 дана. Одлуку о продужењу рока доноси претседник на образложеном и таксирану молбу кандидата.

Одустанак од испита

Члан 16. Ако кандидат не преда домаћи рад у року предвиђеном у члану 15 овог правилника сматра се да је он одустао од испита. У овом случају кандидат је дужан пријавити се поново за испит и добити нов задатак за домаћи рад.

Преглед домаћег рада и одлука о пуштању на усмени испит

Члан 17. (1) Примљене радове кандидата секретар ће доставити члановима испитне комисије на преглед и оцену.

(2) Чланови комисије, којима радови буду упућени дужни су исте прегледати, оценити и по њима поднети свој извештај испитној комисији са мишљењем, да ли се кандидат према оцени домаћег рада може пустити на полагање усменог испита или не.

Члан 18. (1) На основу извештаја и мишљења чланова комисије, који прегледају и оцењују домаћи рад кандидата, испитна комисија донеће одлуку о пуштању кандидата на усмени испит или одлуку о одбијању од испита. Кандидат се одбија ако је оцена слаба.

(2) Ако је кандидат одбијен од полагања усменог испита, он се има поново пријавити за полагање испита и добити нов задатак за домаћи рад.

(3) Одлука комисије саопштиће се писмено свима кандидатима најдаље до 20 маја односно до 20 октобра. Ово важи и за случај понављања усменог испита по ставу (5) члана 22 овог правилника.

(4) Кандидату који буде пуштен на полагање усменог испита доставиће се истовремено распоредом одређени дан испита.

(5) Кандидат је дужан ово саопштење на акту писмено потврдити.

Рад под контролом

Члан 19. (1) Испитна комисија ако нађе за потребно може кандидату дати нови задатак за писмени рад под контролом.

(2) Обраду овог задатка кандидат може радити највише три дана под контролом чланова испитне комисије, које ће одредити претседник.

Одбијање од испита по казни

Члан 20. (1) Ако испитна комисија стекне уверење, да кандидат није самостално обрадио свој домаћи рад, одбиће таквог кандидата од даљег полагања испита као и од испита у наредном року, а у књизи кандидата за полагање испита назначити да кандидат није положио испит по овом члану правилника.

(2) Ако се ово понови и приликом идућега полагања, кандидат за увек губи право на полагање стручног испита за овлашћеног инжењера.

Одлагање усменог испита

Члан 21. (1) Испитна комисија може одложити полагање усменог испита кандидату, који из оправданих разлога буде спречен да испит положи оног дана који је распоредом одређен, или кандидату који је присиљен да испит прекине.

(2) Одлагање усменог испита може бити у истом испитном року најдаље за пет дана од последњег дана распоредом предвиђених испита.

(3) Ако кандидат у остављеном року не дође на полагање усменог испита сматраће се да је од испита одустао. У овом случају кандидат се има поново пријавити за полагање испита и добити нов задатак за домаћи рад.

Испитивање и оцењивање кандидата

Члан 22. (1) Усмени се испит полаже по програму и пред комисијом предвиђеном у члановима 6 и 7 овог правилника. За свакога кан-

дидата испит из стручних предмета траје најмање један и по, а највише два часа, а за техничку и општу администрацију највише један час

(²) Према оцени домаћег рада и одговору на усменом испиту кандидат се оцењује гласањем свих чланова комисије оценом:

1) положио одлично,

2) положио,

3) није положио.

(³) При подели гласова одлучује глас председника.

(⁴) За оцену „положио одлично“ потребна је једногласност свих чланова комисије.

(⁵) Ако је кандидат одговарао слабо ма из једног предмета било стручног било из администрације, не може бити оцењен са оценом „положио“, али ако је одговарао слабо само из администрације, за поновни испит кандидат не добива домаћи рад, него он полаже само усмени испит по програму из члана 6 овога правилника.

Понављање испита

Члан 23. (¹) Испит понавља кандидат:

1) који буде одбијен од полагања усменог испита по члану 20 правилника.

2) који буде оцењен оценом: „није положио“.

(²) Кандидати који понављају испит могу се, изузев случаја примене члана 20 правилника пријавити на испит у наредном испитном року. При томе они добијају нови задатак за домаћи рад, сем случаја из става (⁵) члана 22 правилника.

(³) Испит се може полагати највише три пута, после чега кандидат губи право на даље полагање стручног испита за овлашћене инжењере по овоме правилнику. Поновни усмени испити по ставу (⁵) члана 22 овог правилника сматрају се као нови испити.

Записник о полагању испита

Члан 24. (¹) За време полагања испита секретар комисије водиће записник о полагању испита и у исти уносити: дан и час почетка и свршетка испита, имена кандидата и њихов успех.

(²) Овај записник потписује председник, чланови комисије који су кандидата испитивали и секретар.

Извештај о испиту и успеху кандидата

Члан 25. Најдаље за 15 дана по завршеном испиту председник комисије ће поднети министру финансија укупан извештај о раду испитне комисије и о успеху свакога кандидата посебно.

Диплома о положеном испиту

Члан 26. (¹) Кандидат који положи испит добија диплому о положеном испиту за овлашћене обављања инжењерске праксе из струке инжењера геодета, по наплати таксе прописане Законом о таксама.

(²) Диплома носи печат Министарства финансија и број деловног протокола под којим је испитна комисија доставила министру финансија извештај о успеху кандидата.

(³) Диплому потписује председник и секретар испитне комисије.

Повраћај домаћег рада

Члан 27. (¹) Домаћи рад својина је кандидата. Он има узети свој рад одмах после испита.

(²) Испитна комисија ни архива Министарство финансија нису дужне чувати рад кандидата после полагања усменог испита.

Важење испита за државне чиновнике

Члан 28. (1) Положени стручни испит по овоме правилнику признаје се инжењерима геодетима и геодетима у државној служби као положени државни стручни испит по §-у 14 Закона о чиновницима.

(2) Инжењерима геодетима који су положили државни стручни испит по §-у 14 Закона о чиновницима, па престану бити државни чиновници, признаје се положени државни стручни испит као испит за овлашћеног инжењера по овом правилнику ако су они у државној служби провели најмање 10 година од којих најмање 5 година по положеном државном стручном испиту. Геодети (§ 3 став (3) Закона о овлашћеним инжењерима) са положеним државним стручним испитом дужни су полагати допунски испит по ставу (1) члана 31 овог правилника да би стекли услов за добијање овлашћења за струку инжењера геодета.

Отсуство за полагање испита

Члан 29. Кандидати за полагање испита који су у државној служби могу добити отсуство до шест недеља за обраду домаћег рада, полагање усменог испита и путовање од места службовања до Београда и натраг.

Награда испитивачима

Члан 30. (1) Кандидат за полагање стручног испита дужан је уплатити испитну таксу у износу од 760 динара чековном упутницом преко Поштанске штедионице у року предвиђеном у члану 12 овог правилника. Ова чековна упутница доставиће се кандидату приликом саопштења одлуке о пријему за полагање испита.

(2) Од ове таксе припада награда од по 100 динара претседнику и члановима комисије; од 100 динара члану који саставља задатак за домаћи рад и прегледа и оцењује домаћи рад и од 60 динара секретару комисије.

(3) Кандидат који одустане од полагања испита после примљеног задатка или му домаћи задатак буде оцењен као слаб, губи право на повраћај испитне таксе. Исто важи и за оне кандидате који не дођу на усмени испит из става (5) члана 22 у року предвиђеном у члану 11 овога правилника или који од тога испита одустану.

(4) Испитна такса ових кандидата употребиће се према ставу (2) овога члана.

(5) Кандидати који понављају само усмени испит према ставу (5) члана 22 овог правилника уплаћују на име испитне таксе суму од 660 динара.

Прелазна и завршна наређења

Члан 31. (1) Кандидати који су положили стручни геометарски испит по прописима главе III (члан 12 до 23) „Уредбе о овлашћењу за извођење јавних геодетско-геометарских радова и о условима стицања тога овлашћења“ Мин.фин.бр. 1100/V од 15 јануара 1932 („Службене новине“ бр. 16—VII од 22 јануара 1932), или по ранијим прописима а који су признати том Уредбом (члан 35 и 46 Уредбе), или ако су од тога испита ослобођени, ако желе добити овлашћење за обављање инжењерске праксе из струке геодетске, морају положити допунски испит по прописима овог правилника из предмета под 3), 4) и 5) одељка А члана 6 овог Правилника, а из одељка Б члана 6 овог Правилника све оно што нису полагали по поменутој уредби, али са темељитим познавањем законских одредаба и наредаба које се односе на аграрне операције.

(2) Кандидатима који су положили стручни геометарски испит по претходном ставу и испит за извођење техничких радова код комасације земљишта по прописима одељка IV напред поменуте уредбе Мин.

финансија бр. 1100/V-1932, или по ранијим прописима признатим том уредбом, ти се испити признају као испит за овлашћење за обављање инжењерске струке инжењера геодеца (§ 2 став (1) тач. 12) Закона о овлашћеним инжењерима).

(3) Пракса за допунски испит по ставу (1) овог члана доказује се уверењем надлежне инжењерске коморе по пропису тач. 2 става (2) члана 11 овог Правилника.

(4) Пријаве за допунски испит из става (1) овог члана подносе се Министарству финансија у роковима предвиђеним у ставу (1) члана 11 овог Правилника.

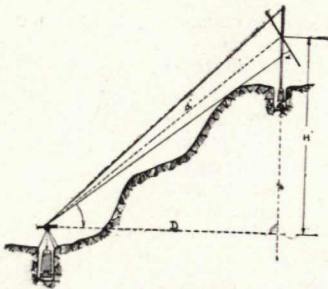
Члан 32. Прописи овога Правилника важе и за лица са квалификацијама наведеним у ставу (3) §-а 3 Закона о овлашћеним инжењерима, у колико за њих овим Правилником није изричито друкчије предвиђено.

Члан 33. Овај Правилник ступа на снагу даном обнародовања у „Службеним новинама“.

БЕЛЕШКЕ ИЗ ПРАКСЕ

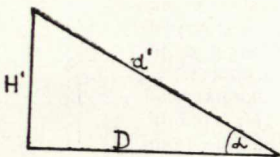
РАЧУНАЊЕ ВИСИНСКИХ РАЗЛИКА КОД ОПТИЧКЕ МРЕЖЕ

Рачунање дужина, по обрасцу $D = kl \cos^2 \alpha$ и висинских разлика $H' = \frac{1}{2} kl 2 \sin \alpha$ тахимптријским логаритмаром једноставно је али то није случај са рачунањем, помоћу логаритамских таблица, како се то у пракси, код оптичке полигоне мреже чини. Много је лакше и брже када се дужина рачуна по обрасцу, $D = kl \cdot \cos^2 \alpha$; а вис. разлика по обрасцу $H' = D \operatorname{tga} \alpha$.

У ствари, како се из слике види, ми код рачунања оптичких дужина редукујемо косо мерену, а самим тим добијемо правоугли троугао, кога можемо сматрати да је положен у равни. А како из равне тригонометрије знамо да трећу страну, у датом

случају висину, добијемо из односа :

$$\operatorname{tga} = \frac{H'}{D} \quad H' = D \operatorname{tga}$$

То је у ствари неразвијени образац, који код рачунања таблицама у мноме олакшава и скраћује рад.

Најбоље се то види из примера I случај : по обрасцу $D = Kl \cos^2 \alpha$
 $H' = \frac{1}{2} Kl 2 \sin \alpha$.

пример :

0 0 0 0

0 6 4 2

(278° 24')

отсечак на летви 1 2 8 4

вертикални угао: 98 24

2.10857

1.80754

9.99064

9.46095

$\log D = 2.09921$

$\log H' = 1.26849$

$D = 125,66_2$

$H' = +17,92$

II случај: по обрасцу $D = Kt \cos^2 \alpha$ $H' = Dt \alpha$.

$$\begin{array}{r} 0\ 0\ 0\ 0 \\ 0\ 6\ 4\ 2 \\ 1\ 2\ 8\ 4 \end{array} \quad \begin{array}{l} \\ \\ \text{вертикалнм угао} \end{array} \quad \begin{array}{l} (278^\circ\ 24') \\ 98\ 24 \\ 2.10857 \\ 9.99064 \end{array}$$

$$\log D = 2.09921 = 125.66$$

$$\log. H' = 1.26849 = +17.92$$

Из изложеног примера јасно је уочљива већа практичност другог обрасца за рад лотаритамским таблицама.

Андрејевић Јован
геометар

ПРОНАЛАЗЕЊЕ ПОДЗЕМНИХ ЦЕВИ

Геометар, на служби код одржавања татастра у срезovima где је детаљни катастарски премер извршен после 1923 год. наилази често на тешкоће тачног одређивања места полигона тачке због незадовољавајућих података у тригонометријском обрасцу бр. 27 или одмерања узетих са плана.

Лучни пресек одмерених дужина даје један троугао и после својски обављеног копања у описаном кругу, кад су се смениле све присутне радне снаге, радосно нам заигра срце првим додиром на тврди предмет из којег се изљушти жељно тражена цевка.

Да би си приштедио мучно и дангубно откопавање, Владимировић Стеван код Катастарске управе у Пожаревцу дао си је по својој замисли израдити врло просто али ефикасно сретство, које већ годинама са успехом употребљава на терену.

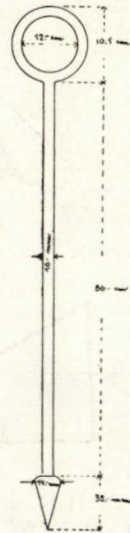
Једна гвоздена шипка пречника 10 мм., дужине 1'00 м., завијена је с једне стране у облик дршке која је ради лакшег руковања обавијена гумом или кожом. На другој страни шипке, сварен са истом, налази се један челични шиљак, сличан виску, пречника 14 мм. и дужине 35 мм. Овај шиљак, пошто је шири од шипке, смањује трење и омогућава лакше гурање у земљу.

Кад смо дакле приближно утврдили место подземне цеве, гурамо шипку систематски у разним правцима у земљу све док не напипамо цев и тиме утврдимо њезин покожај. Проналазаћ тврди на основу свог искуства да се може после извесног вежбања тачно осетити да ли је додирнути предмет камен или печена земља. Снага гурања мора да је у правцу дужине шипке како се иста не би искривила.

Г. Владимировић није патентирао свој проналазак али имаће сигурно моралио задовољство ако његов „чаробни штапић“ нађе успешну примену на терену. Цена је само 30 динара по комаду.

Молимо колеге да изволе своја искуства о практичној вредности саопштити у Гласнику.

Ј. Л.

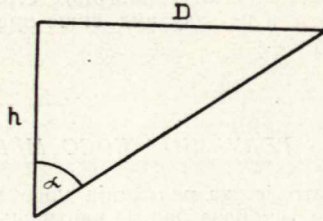

ОДРЕЂИВАЊЕ ВИСИНСКИХ РАЗЛИКА НА РАЧУНСКИМ ПОЛИГОНИМ СТРАНАМА.

Ако полигона страна, која је одређена рачунски, пролази преко реке, језера, баре или је рељеф терена такав, да се не могу узети везне тачке, онда треба висинске разлике одређивати тригонометријским путем:

По формули:

$$\begin{aligned} \operatorname{ctg} \alpha &= \frac{h}{D} \\ \underline{h} &= \underline{D \cdot \operatorname{ctg} \alpha} \end{aligned}$$

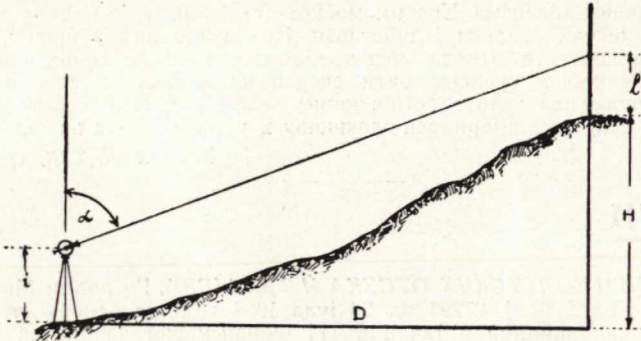
За одређивање висинских разлика тригонометријским путем потребно је знати дужину између тачака, за које се одређује висинска разлика и вертикални (зенитни) угао.

Дужину ћемо добити из рачунског троугла или из координата дотичних тачака.

А вертикални угао треба мерити, заједно са хоризонталним угловима, и то у оба положаја дурбина. (Да би се поништила евентуална грешка, ако 0 односно 90° није у зениту). Уједно треба забележити висину инструмента и висину на којој хоризонтални конач сече летву при опажању.

Рачунање се врши по формули:

$$H = D \operatorname{ctg} \alpha + i - l$$

Где је:

- H = висинска разлика
- D = дужина између полигоних тачака
- α = вертикални (зенитни) угао
- i = висина инструмента
- l = висина на летви где је секао хоризонтални колац

Да би се рачунање упростило најбоље ово мерење извршити са Брајтхауптовом покретном летвом, где је висина репера на летви једнака висини инструмента. Те када при опажању хоризонталним концем сечемо репер на летви:

$$H = D \operatorname{ctg} \alpha$$

Углове по могућству треба мерити на обадве тачке и након извршених рачунања за дефинитивну вредност узети аритметичку средину.

Код релативно малих висинских разлика, могу се ова рачунања извршити и обичним логаритмаром.

Овај начин одређивања висинских разлика, може се употребити не само код рачунских полигоних страна, већ и код других, јер даје већу тачност, а не одузима више времена, него одређивање тахиметријским путем.

Мил. Којовић
геометар

РЕДУКЦИЈА КОСО МЕРЕНИХ ФРОНТОВА

Познато је да редукција косо мерених фронтова отежава или боље речено успорава рад на картирању детаља нарочито за земљишта у брдским теренима. Да би се код овога рада искористиле могуће олакшице, желим сада пре почетка зимске сезоне да напишем пар речи.

Само редуковање не одузима толико времена, али је изналажење висинских разлика нарочито споро поготово када су поједине детаљне тачке снимљене са разних полигоних влакова. Ово нарочито јер су податци у теренским записницима уписани на разним странама и често у разним свескама, па се код рада врло често дешавају и грешке. Да би се рад упростио и грешке избегле прибегава се израчунавању кота полигоних и тригонометријских тачака и то на следећи начин: Изабере се једна тригонометријска тачка која лежи најниже у тој општини, те се истој одреди произвољна кота (на пример 200,00 м). Затим (у записнику „К“) помоћу главних влакова добијемо коте осталих тригонометријских и полигоних тачака, које уписујемо оловком у рубрику „надморска висина“. Почетну коту узели смо са 200,00 м. зато да би нам биле све коте позитивне и да не би морали рачунати са негативним висинама. Кад имамо коте стајалишта је рад за изналажење висинских разлика једноставан, јер база на сабирању, односно одузимању, те отпада непотребно тражење по записницима, а свакако ће и број грешака бити сведен на минимум. Основни посао око израчунавања кота за стајалишне тачке захтева неколико часова рада, али овај труд доприноси олакшању и убрзању рада на картирању.

Задник Љубен, геометар

ВЕСТИ

РАНГ ГЕОДЕТСКИХ ОТСЕКА И ТЕЧАЈЕВА. Господин Министар просвете под I број 27293 од 26 јула 1938 год. на основу ст. 2 § 7 Закона о чиновницима и тач. 1 § 114 Финансијског закона за 1938/39 годину, а по саслушању мишљења Главног просветног савета С. Бр. 972/38 са 2337 редовног састанка од 12 јула 1938 године, одлучио је да свршени: Геодетски течај бивше Шумарске академије у Загребу, Геодетски течај на Техничким високим школама у Грацу, Бечу, Прагу и Брну; Геометарски отсек на Техничком факултету универзитета у Љубљани одговарају вишој стручној школи и дају вишу стручну спрему по § 114 тач. 1 Финансијског закона за 1938/39 годину.

СЕДНИЦА ГЛАВНЕ УПРАВЕ: Одржана је 11 септембра 1938 год. у Београду. На овој седници расправљено је питање одласка наших делегата на међународни конгрес геометара у Риму, те је било одлучено, да у Рим путују 3 делегата. Ова делегација међутим није отпутовала, ради међународних догађаја, те је тако наше присуство на међународном конгресу геометара у Риму изостало. У смислу раније одлуке главне управе одлучено је поново да г. г. претседник Милан Николић, I потпретседник Арсеније Поповић и члан управе Лука Радић и даље настоје, да буду у име удружења примљени код Господина Министра финансија. Одлучено је да се замоли одељење катастра и државних добара, да се у будуће исплата принадлежности

врши радним даном. Поводом реферата г. инж. Костића установљено је, да је главна управа овај реферат доставила свим заинтересованим стручним круговима и стручним установама, те је изражена жеља да о проблемима изнетим у реферату дође до темељите расправе преко гласника и у самим стручним организацијама.

ФОТОГРАМЕТРИЈСКИ КУРС КОД ФИРМЕ ВИЛД У ХЕРБРУГУ

После фотограметријске изложбе у оквиру Интернационалног конгреса за фотограметрију у Риму, фирма Вилд у Хербругу (Швајцарска) приређује један дужи курс из фотограметрије на немачком, француском и енглеском језику. Тај курс ће трајати од 31 октобра до 26 новембра о. г. и обухвата следећи програм:

- 31 октобра — теорија и упутства за употребу фототеодолита; терестричко снимање, распоред станица за снимање итд.
- 1 новембра — продужење фотографских радова; објашњење аутографа модел А2, упасовање снимака, вежбе на аутографу А2, извођење изохипса итд.
- 2 „ „ продужење вежби на аутографу А2.
- 3 „ „ стереоскопско гледање; реконструкција процеса снимања на аутографу А5, оријентација снимака.
- 4 „ „ вежбе на аутографу А5; оријентација и руковање.
- 5 „ „ вежбе на аутографу А5.
- 7 „ „ демонстрација камере за снимање из ваздуха; распоређивање снимака, међусобне везе, коса снимања, план снимања.
- 8 „ „ практичне вежбе: састављање планова за ваздушно снимање, бирање итд.
- 9 „ „ летење.
- 10 „ „ теорија о апарату за реституцију вежбања.
- 11 „ „ вежбања на апарату за реституцију; фотографске репродукције; рад у мрачној комори.
- 12 „ „ састављање планова.
- 14 „ „ рад на апарату за реституцију и у мрачној комори.
- 15 „ „ фотографски радови у мрачној комори.
- 16 „ „ теорија снимања изблиза; теорија мескамера, практична снимање и изазивање снимака итд.
- 17 „ „ упознавање са аутографом А4; реституција снимљених снимака.
- 18 „ „ практичне вежбе на аутографу А4.
- 19 „ „ продужење вежбања.
- 21 „ „ вежбања на аутографу А5.
- 22 „ „ вежбања на аутографу А5.
- 23 „ „ вежбања на аутографу А5.
- 24 „ „ одредење пастачака на терену.
- 25 „ „ израчунање пастачака.
- 26 „ „ Дискусије.

Предавачи: Проф. Др. М. Целер, шеф отсека за фотограметрију на вишој техничкој школи у Цириху; Дипл. Инж. Е. Берхтолд, научни сарадник фирме Вилд; Дипл. Инж. О. Веј, асистент фирме Вилд; Дипл. Инж. Шилдкнехт, асистент отсека за фотограметрију на високој техничкој школи у Цириху; Дипл. Инж. Д. Виланд, асистент фирме Вилд; Дипл. Инж. Шенхолцер, асистент фирме Вилд.

Курс је бесплатан. Пун пансион за време трајања курса стаје шв. фр. 250—300 по особи.

ПОСТАВЉЕНИ СУ: За чиновничке приправнике од IX положајне групе: Топенчаревић Коста, Боборевић Обрад, Николић Александар, Војовић Владимир, Ђокић Радомир, Атијас Шимон, Жугић Арсеније, Главић Лука, Пругњић Мурта и Николић Ђорђе.

УНАПРЕЂЕНИ СУ: за кат. геометра VII пол. групе Мишевић Петар; за кат. пом. геометре IX пол. групе: Петковић Ђорђе, Живковић Сретен, Кенда Борис, Делић Божидар, Бојанић Стеван, Стојковић Душан, Јовичић Милорад, Тодић Милош, Мршник Фрањо, Кочовић Миша, Врдник Богомир, Ховал Мустафа, Ибрахим Ефендић Сулејман и Димитријевић Душан.

НОВА КАТАСТАРСКА УПРАВА: Из досадањег подручја катастарске управе у Брчком издвојене су управне општине Босанско-Шамачка, Црквинска, Домаљевачка, Слатинска и Трамошничка, те је за ове општине, ондносно за подручје Пореске управе у Бос. Шамцу образована нова катастарска управа са седиштем у Бос. Шамцу.

ОВЛАШЋЕЊА ЗА СТРУКУ ИНЖЕЊЕРА ГЕОДЕТА: Министарство финансија издало је овлашћења за обављање јавне праксе из струке инжењера геодета: геодети Атијасу Самуелу из Кутине, геодети Шкиљану Ивану, из Крижеваца, геодети Мартинићу Вјекославу, из Новог Сада, инж. Мужина Бруну, из Осиека, и геодети Летфусу Отокару, из Бераваца, срез Славонски Брод. Сва наведена овлашћења важе за целокупну територију Краљевине и за техничке радове код комасације земљишта.

НОВА ОВЛАШЋЕЊА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ јавних геодетско-геометарских радова: Издата су Кратохвилу Драгутину, в. кат. инспектору из Петровграда са седиштем пословнице у Оџацима, Милојевићу Стевану, в. кат. инспектору из Панчева са седиштем пословнице у Алибунару, Васиљевићу Данилу, в. кат. инспектору из Мостара, са седиштем пословнице у Мостару, Закрајшек Зорану, в. агр. геометеру у пензији из Крагујевца, са седиштем пословнице у Крагујевцу. Сва овлашћења важе за целу територију Краљевине, а без права на вршење техничких радова код комасације земљишта.

ПРЕСЕЛЕЊЕ ПОСЛОВНИЦЕ: Геодета Ђурски Драгутин, овлаштени геодета из Вуковара преселио је своју геодетску пословницу из Вуковара у Загреб. Овлашћени геометар Збожил Јарослав, из Новог Марофа, преселио је своју пословницу у Загреб. Бабник Филип, овлашћени геометар из Љубљане, преселио је своју геометарску пословницу у Крањ.

БИБЛИОТЕКА ГЕОМЕТАР

Има на продају следеће књиге:

3 свеска: *Ректификација и употреба геодетских инструмената.* Цена 25.— динара.

4 свеска: *Инструменти за израду планова и рачунање површина.* Цена 30.— динара.

Геометарски годишњак за 1934 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1935 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1936 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1937 год. Цена 20.— дин.

Поруџбине код: *Инж. Ил. Живковић, Београд, Адмирала Гепрата 68.*

Власник за Главну управу Удружења геометара и геодета **Стеван Видак**, овлашћени цивилни геометар, Нови Сад, Трг. Кнегиње Зорке 16
За редакцију одговара, **Кужник Мате**, кат. геометар, Нови Сад (Катастарска управа).

Штампарија Дунавске бановине, Нови Сад, Ђуре Јакшића ул. 14
телефон 27-81 (Управник Д. К. Тодоровић). 2363-38